

Vergaderjaar 2020–2021

35 596

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2020 (Zesde incidentele suppletoire begroting inzake financiering meerkosten voor de inhaal- en ondersteuningsprogramma's in verband met COVID-19)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Artikelsgewijze Toelichting bij het wetsvoorstel

Wetsartikelen 1 tot en met 3

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2020 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Normaliter wordt nieuw beleid in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien uitvoering van de spoedeisende maatregelen die in deze zesde incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen in het belang van het Rijk zijn, niet kan wachten tot formele autorisatie van beide Kamers der Staten-Generaal, zal het kabinet de uitvoering van de maatregelen starten. Hiermee wordt gehandeld conform lid 2 van artikel 2.27 van de Comptabiliteitswet 2016. Voor de indiening van deze zesde incidentele suppletoire begroting is uw Kamer vooraf geïnformeerd via de brief van 8 oktober 2020 over «Continuïteit van onderwijs in schooljaar 2020/21» (Kamerstukken II 2020/21, 35 ..., nr. ...).

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 2

De vaststelling van de begrotingsstaat geschiedt in duizenden euro's.

Wetsartikel 3

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van deze wet.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
A. Slob

B. Begrotingstoelichting

1. Inhoudelijke toelichting

Dit onderdeel van de memorie van toelichting bestaat uit een inhoudelijk deel en een artikelsgewijs deel. Vervolgens wordt per beleidsartikel een overzicht van de wijzigingen gegeven, inclusief toelichting. Daarbij worden mutaties groter of gelijk aan onderstaande staffel toegelicht:

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting in € miljoen)	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

Deze Incidentele Suppletoire Begroting heeft betrekking op het ophogen van de subsidieregeling Inhaal- en ondersteuningsprogramma's. Op grond van deze regeling konden scholen voor voorschoolse educatie, primair, speciaal en voortgezet onderwijs en instellingen voor middelbaar beroepsonderwijs (mbo), voortgezet algemeen volwassen onderwijs (vavo) en overige educatie subsidie aanvragen voor schooljaar 2020/2021. Hiermee kunnen zij inhaal- en ondersteuningsprogramma's (laten) organiseren naast het reguliere onderwijsprogramma. Deze programma's hebben als doel leerlingen, studenten, vavo-studenten en deelnemers te helpen leer- en ontwikkelachterstanden en studievertraging in de beroepspraktijkvorming, die zij hebben opgelopen in verband met de gehele of gedeeltelijke sluiting van scholen en instellingen dit jaar wegens de uitbraak van COVID-19, weg te werken en hen daarbij te ondersteunen. Op alle sectoren, behalve het vavo¹, is sprake van overintekening op deze regeling. Om die reden heeft het Kabinet besloten in 2020 eenmalig € 38,0 miljoen extra ter beschikking te stellen en ook het resterende budget op de subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's voor voorschoolse educatie (ca. € 5,0 miljoen) hiervoor in te zetten. Dit leidt tot verhoging van de subsidieregelingen van € 43,1 miljoen. Hierover is de Tweede Kamer geïnformeerd per brief van 8 oktober 2020 over «Continuïteit van onderwijs in schooljaar 2020/21» (Kamerstukken II 2020/21, 35 ..., nr. ..).

¹ __De overgebleven € 0,3 miljoen in vavo komt conform de regeling beschikbaar in de derde aanvraagronde in oktober.

2. Budgettaire consequenties beleidsartikelen

Beleidsartikel 1. Primair onderwijs

Tabel 1 Budgettaire gevolgen van beleid art. 1 (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) ¹	Stand na suppletoire begroting 2020 (inclusief ISB's) ²	Mutaties 6° ISB 2020	Stand 6° ISB 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen				12.428.047				
waarvan garantieverplichtingen	11.703.253	12.421.031	7.016		0	0	0	0
waarvan overig	0	0	0	0				
				12.428.047				
	11.703.253	12.421.031	7.016					
Uitgaven				12.398.406				
waarvan juridisch verplicht	11.673.612	12.391.390	7.016		0	0	0	0
	99,7%	99,9%						
Bekostiging				11.460.885				
Hoofdbekostiging	11.006.420	11.460.885	0		0	0	0	0
				11.108.216				
Bekostiging Primair Onderwijs	10.687.581	11.108.216						
				11.087.755				
Bekostiging Caribisch Nederland	10.669.600	11.087.755						
	17.981	20.461		20.461				
Prestatiebox	296.187	306.417		306.417				
Aanvullende bekostiging	22.652	46.252		46.252				
Aanpak lerarentekort G5	0	26.700		26.700				
Overig	22.652	19.552		19.552				
Subsidies (regelingen)	106.512	353.334	7.016	360.350	0	0	0	0
Regeling Onderwijsvoorziening jonggehandicapten	23.200	23.200		23.200				
Nederlands onderwijs buitenland	12.600	12.600		12.600				
Humanistisch vormend en godsdienstonderwijs	12.630	12.630		12.630				
Inhaal- en ondersteunings-programma's	0	242.000	7.016	249.016				
Overig	58.082	62.904		62.904				
Opdrachten	11.296	4.897	0	4.897	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	33.145	39.396	0	39.396	0	0	0	0
Dienst Uitvoering Onderwijs	33.145	39.396		39.396				
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	7.734	7.734	0	7.734	0	0	0	0
Stichting Vervangingsfonds en Participatiefonds	5.231	5.231		5.231				
UWV	2.503	2.503		2.503				
Bijdrage aan medeoverheden	508.505	525.144	0	525.144	0	0	0	0
Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	492.391	509.184		509.184				
Caribisch Nederland	16.114	15.960		15.960				
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0	0
Brede scholen	0	0		0				
Ontvangsten	26.961	26.961	0	26.961	0	0	0	0

¹ Kamerstukken II 2019/20, 35 441, nr. 1.

² Kamerstukken II 2019/20, 35 464, nr. 1, Kamerstukken II 2019/20, 35 481, nr. 1, Kamerstukken II 2019/20, 35 499, nr. 1., Kamerstukken II 2019/20, 35 543, nr. 1., Behandeling van de 5e Incidentele Suppletoire Begroting en de daarmee gepaard gaande stemming heeft nog niet plaatsgevonden.

Toelichting

Het financieel instrument subsidies wordt in 2020 éénmalig verhoogd met € 7,0 miljoen. De middelen voor het primair onderwijs (po) op de subsidieregeling Inhaal- en ondersteuningsprogramma's worden éénmalig opgehoogd met € 12,0 miljoen. Hiervan komt ca. € 5,0 miljoen van het resterende budget van voorschoolse educatie (ve). De overige € 7,0 miljoen wordt op het subsidiebudget Inhaal- en ondersteuningsprogramma's gemuteerd.

Beleidsartikel 3. Voortgezet onderwijs

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid art. 3 (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) ¹	Stand na suppletioire begroting 2020 (inclusief ISB's) ²	Mutaties 6° ISB 2020	Stand 6° ISB 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	8.764.097	9.082.083	29.158	9.111.241	0	0	0	0
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen	0	0	0	0				
<i>waarvan</i> overig	8.764.097	9.082.083	29.158	9.111.241				
Uitgaven	8.746.413	9.064.399	29.158	9.093.557	0	0	0	0
<i>waarvan</i> juridisch verplicht	99,3%	99,9%						
Bekostiging	8.550.944	8.863.585	0	8.863.585	0	0	0	0
Hoofdbekostiging	8.220.410	8.522.716		8.522.716				
Bekostiging voortgezet onderwijs lumpsum	8.204.489	8.504.917		8.504.917				
Bekostiging Caribisch Nederland	15.921	17.799		17.799				
Prestatiebox	313.434	323.769		323.769				
Regeling prestatiebox voortgezet onderwijs	313.434	323.769		323.769				
Aanvullende bekostiging	17.100	17.100		17.100				
Resultaatafhankelijke bekostiging vsv voor vo-scholen	17.100	17.100		17.100				
Subsidies (regelingen)	90.449	86.199	29.158	115.357	0	0	0	0
Stichting Kennisnet (basissubsidie) PO, VO, MBO	19.240	19.240		19.240				
Pilots Zomerscholen	9.000	7.300		7.300				
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	0	0	29.158	29.158				
Overige projecten	62.209	59.659		59.659				
Opdrachten	6.770	6.686	0	6.686	0	0	0	0
In- en uitbesteding	6.770	6.686		6.686				
Bijdrage aan agentschappen	52.530	54.059	0	54.059	0	0	0	0
Dienst Uitvoering Onderwijs	52.530	54.059		54.059				
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	45.525	53.675	0	53.675	0	0	0	0
ZBO: College voor Toetsen en Examens	4.380	12.790		12.790				
SLOA: onderwijs ondersteunende instellingen PO/VO/BVE (incl. examens)	41.145	40.885		40.885				
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	195	195	0	195	0	0	0	0
GRAZ (ECML) en PISA	195	195		195				
Ontvangsten	7.391	7.391	0	7.391	0	0	0	0

¹ Kamerstukken II 2019/20, 35 441, nr. 1.

² Kamerstukken II 2019/20, 35 464, nr. 1, Kamerstukken II 2019/20, 35 481, nr. 1, Kamerstukken II 2019/20, 35 499, nr. 1., Kamerstukken II 2019/20, 35 543, nr. 1., Behandeling van de 5e Incidentele Suppletioire Begroting en de daarmee gepaard gaande stemming heeft nog niet plaatsgevonden.

Toelichting

Het financieel instrument subsidies wordt in 2020 éénmalig verhoogd met € 29,2 miljoen. Het betreft de extra middelen voor de subsidieregeling Inhaal- en ondersteuningsprogramma's voor het voortgezet onderwijs. De € 65,0 miljoen die reeds bij de Tweede Incidentele Suppletioire Begroting is bijgeboekt, is in deze tabel nog niet zichtbaar. Dit is bij de Begroting 2021 op het juiste artikel in het jaar 2020 geplaatst.

Beleidsartikel 4. Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid art. 4 (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) ⁶	Stand na suppletioire begroting 2020 (inclusief ISB's) ⁷	Mutaties 6° ISB 2020	Stand 6° ISB 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	4.412.944	4.657.145	1.863	4.659.008	0	0	0	0
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen	0	0	0	0				
<i>waarvan</i> overig	4.412.944	4.657.145	1.863	4.659.008				
Totale uitgaven	4.679.783	4.819.106	1.863	4.820.969	0	0	0	0
<i>waarvan</i> juridisch verplicht (%)	99,7%	99,7%						
Bekostiging	4.218.548	4.343.072	0	4.343.072	0	0	0	0
Hoofdbekostiging	3.673.007	3.798.077	0	3.798.077				
Bekostiging mbo-instellingen	3.600.387	3.722.559		3.722.559				
Bekostiging Caribisch Nederland	7.220	8.153		8.153				
Bekostiging vavo	65.400	67.365		67.365				
Kwaliteitsafspraken	440.000	440.000	0	440.000				
Investeringsbudget	440.000	440.000		440.000				
Resultaatafhankelijk budget	0	0		0				
Aanvullende bekostiging	105.541	104.995	0	104.995				
Regionaal Investeringsfonds	23.075	22.975		22.975				
Salarismix Randstadregio's	50.000	51.503		51.503				
Regionaal Programma	30.466	30.466		30.466				
Gelijke kansen	2.000	51		51				
Subsidies (regelingen)	255.647	266.328	1.863	268.191	0	0	0	0
Subsidieregeling praktijkleren	212.600	224.100		224.100				
Leven Lang Ontwikkelen	11.750	6.631		6.631				
Actieplan Laaggeletterdheid/Tel mee met Taal	14.500	15.200		15.200				
Loopbaanoriëntatie	1.275	3.275		3.275				
Vakwedstrijden MBO	3.200	3.200		3.200				
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	0	0	1.863	1.863				
Overige subsidies	12.322	13.922		13.922				
Opdrachten	4.990	6.779	0	6.779	0	0	0	0
In- en uitbesteding	4.990	6.779		6.779				
Bijdrage aan agentschappen	19.334	19.356	0	19.356	0	0	0	0
Dienst Uitvoering Onderwijs	16.334	16.776		16.776				
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	3.000	2.580		2.580				
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	66.399	60.746	0	60.746	0	0	0	0
College voor Toetsen en Examens	6.893	0		0				
Wet SLOA	3.273	220		220				
SBB	56.233	60.526		60.526				
Bijdrage aan medeoverheden	114.865	122.825	0	122.825	0	0	0	0
RMC's	35.309	41.451		41.451				
Educatie	60.356	62.174		62.174				
Regionaal Programma	19.200	19.200		19.200				
Ontvangsten	4.000	4.000	0	4.000	0	0	0	0

⁶ Kamerstukken II 2019/20, 35 441, nr. 1.

⁷ Kamerstukken II 2019/20, 35 464, nr. 1, Kamerstukken II 2019/20, 35 481, nr. 1, Kamerstukken II 2019/20, 35 499, nr. 1., Kamerstukken II 2019/20, 35 543, nr. 1., Behandeling van de 5e Incidentele Suppletioire Begroting en de daarmee gepaard gaande stemming heeft nog niet plaatsgevonden.

Toelichting

Het financieel instrument subsidies wordt in 2020 éénmalig verhoogd met € 1,9 miljoen. Het betreft de extra middelen voor de subsidieregeling Inhaal- en ondersteuningsprogramma's voor het middelbaar beroepsonderwijs en overige educatie. De € 68,0 miljoen die reeds bij de Tweede Incidentele Suppletioire Begroting is bijgeboekt, is in deze tabel nog niet zichtbaar. Dit is bij de Begroting 2021 op het juiste artikel in het jaar 2020 geplaatst.